

Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe

Česká republika 50+: projekt SHARE

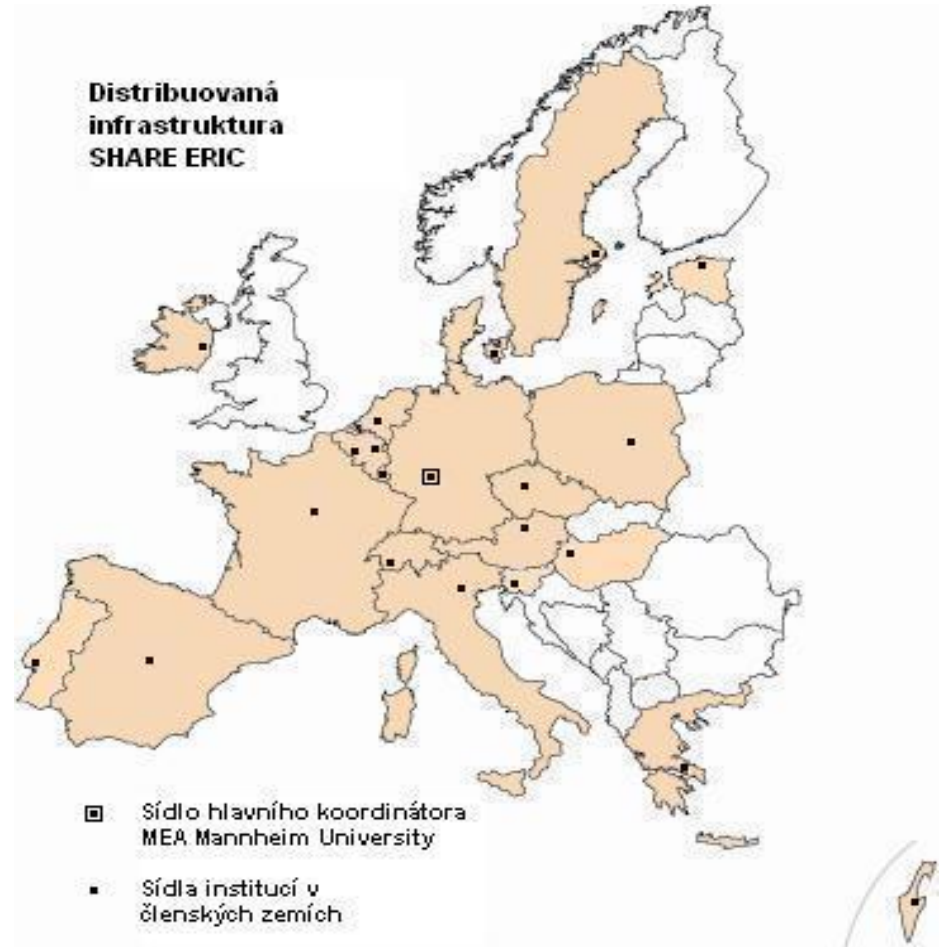

SHARE – Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe

- Proces stárnutí evropské populace
- Mezinárodní, longitudinální, interdisciplinární vědecký přístup
  - ... pro vládní politiku založenou na faktech
  - ... pro analýzu institucí a vládních politik
  - ... pro základní výzkum lidského chování a společnosti
- Longitudinální (panelový) průzkum osob 50+ a jejich rodin
- Laboratoř: stejná metodologie, dotazník, panelová data

Struktura SHARE

- 16 zemí: 43,000 respondentů
- Japonsko, Indie, Čína, Korea
- HRS (USA), ELSA (UK)

SHARE v České republice

- Koordinátor : Mannheim University (MEA)
- Koordinátor v ČR: Národohospodářský ústav AV
- Od roku 2010: ERIC (Infrastruktura ESFRI)
- Partner MŠMT
- Agentura: SC&C

SHARE – Stárnutí evropské populace

Změny ve 20. a 21. století

- Problémy (penzijní a zdravotní systém) vs. šance
- Individuální a společenský proces
  - odchod do důchodu: ekonomická změna
  - zdraví a zdravotní péče
  - rodina a sociální síť
- Interdisciplinární přístup
- Sledování respondentů v čase (každé 2 roky)

SHARE v České republice: sběr dat

- 1. vlna 2006/07
    - 1958 domácností s 2840 respondenty
    - 50+ a partner, reprezentativní vzorek

  - 2. vlna 2008/09 – SHARELIFE
    - Panel: všichni respondenti z 1. vlny + noví partneři
    - Zaměření na životní historii, perzekuce

  - 3. vlna 2010/11
    - Panel: všichni respondenti z 1. a 2. vlny + noví partneři
    - Navýšení vzorku na 6,000 respondentů

  - Další 2 vlny do roku 2015 a dále (ERIC)
-

Dotazník SHARE 2006/2007 a 2010/2011

- Úvodní dotazník
- Rodina, vzdělání
- Tělesné zdraví, zdravotní rizika
- Kognitivní funkce, duševní zdraví
- Zaměstnání a důchod
- Fyzické testy
- Sociální péče
- Finance, příjmy, majetek
- Spotřeba
- Bydlení
- Aktivity
- Očekávání

Dotazník SHARE LIFE 2008/2009

- Stav a změny od minulé vlny

- Životní historie
  - Důležité události v životě respondenta a jeho rodiny
  - Vliv událostí a politik je většinou dlouhodobý
  - Zdravotní péče, vzdělání, rodina, zaměstnání
  - Exit interview

- Perzekuce
  - ČR a PL
  - Data o letech 2. světové války a období komunismu
  - Perzekuce respondenta a jeho rodiny

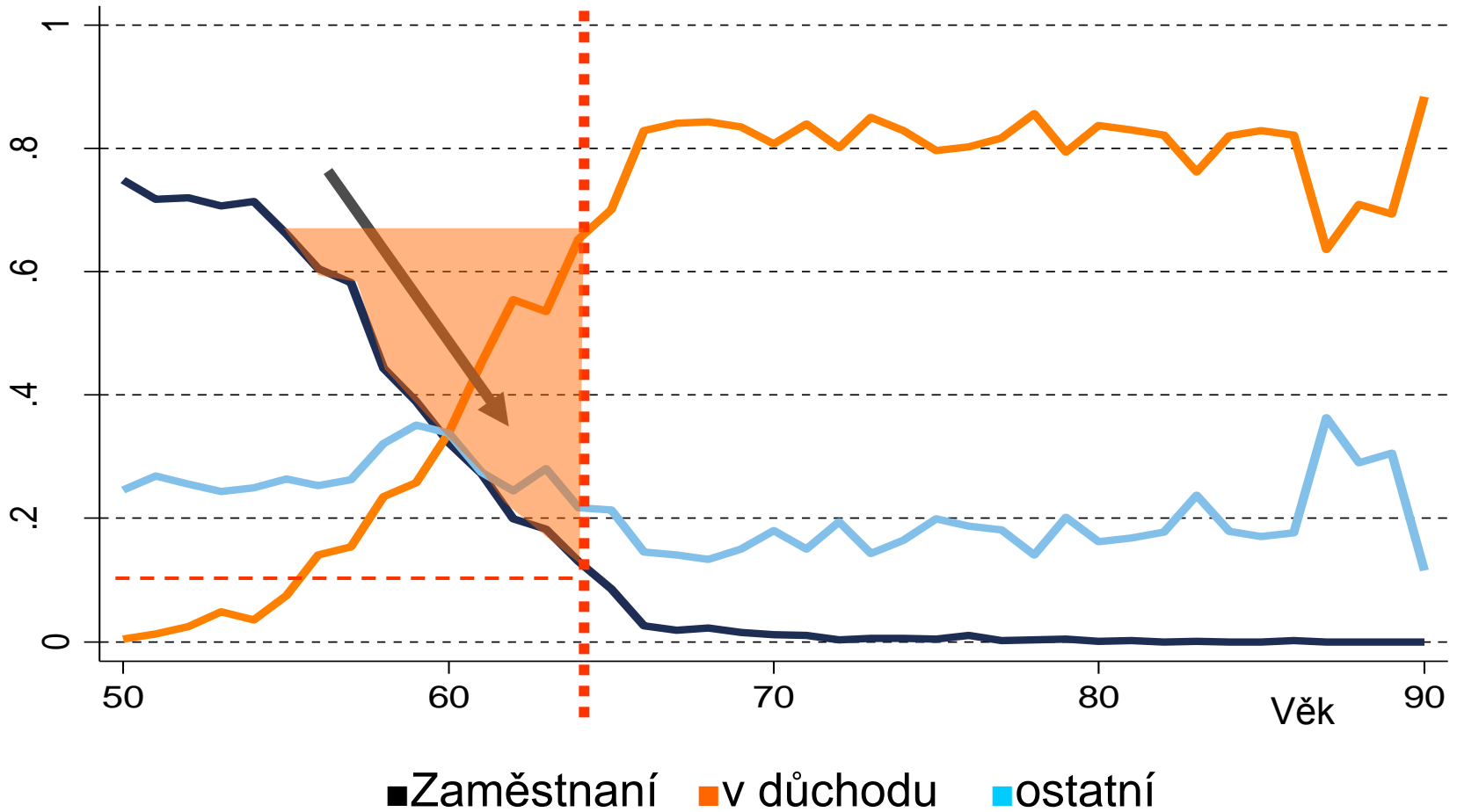

Výsledky sběru dat 2006/2007 a 2008/2009

- Zaměstnanost, odchod do důchodu
- Čerpání invalidních důchodů
- Perzekuce

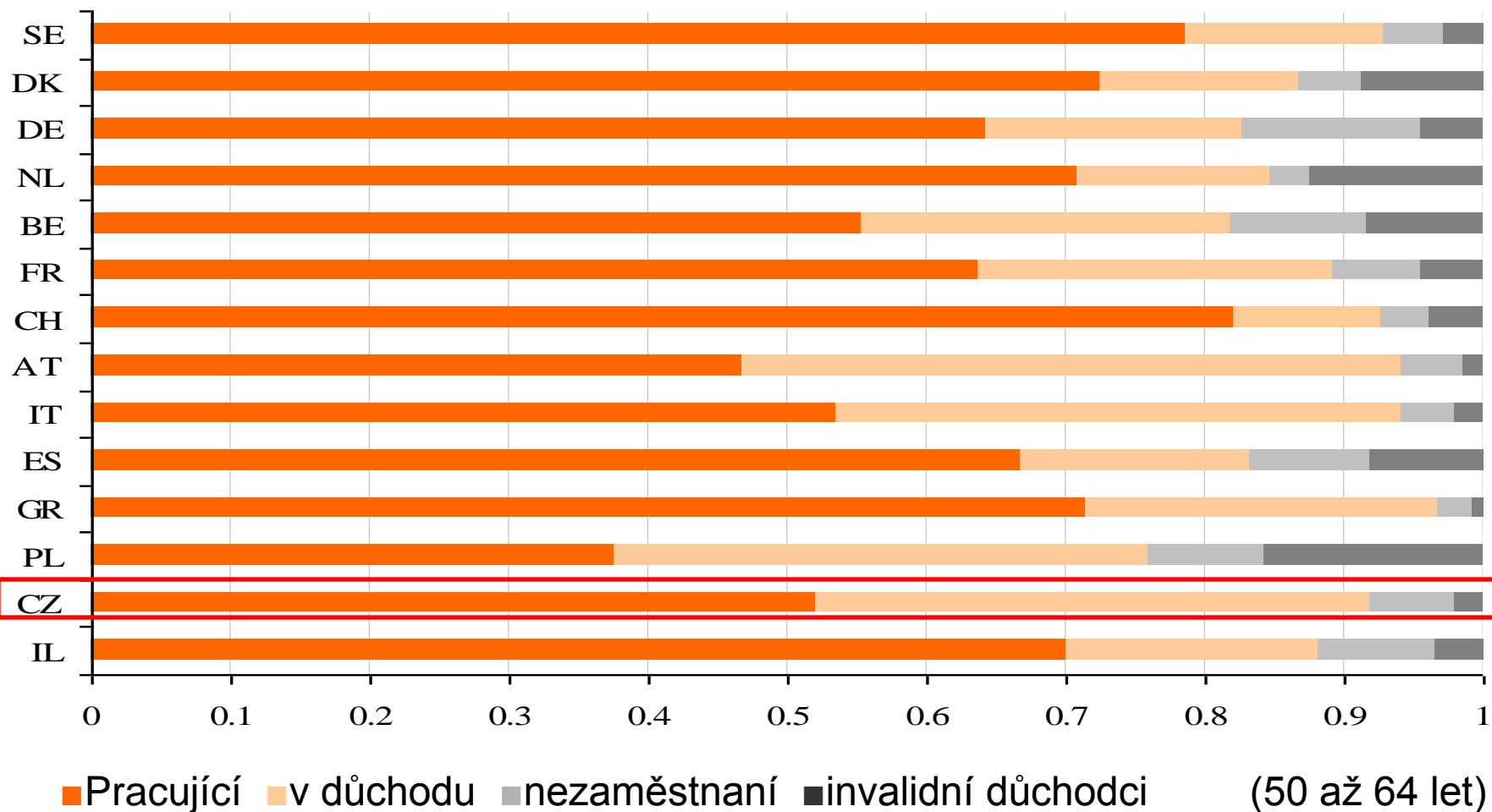
Zaměstnanost

Průměrný věk odchodu do důchodu

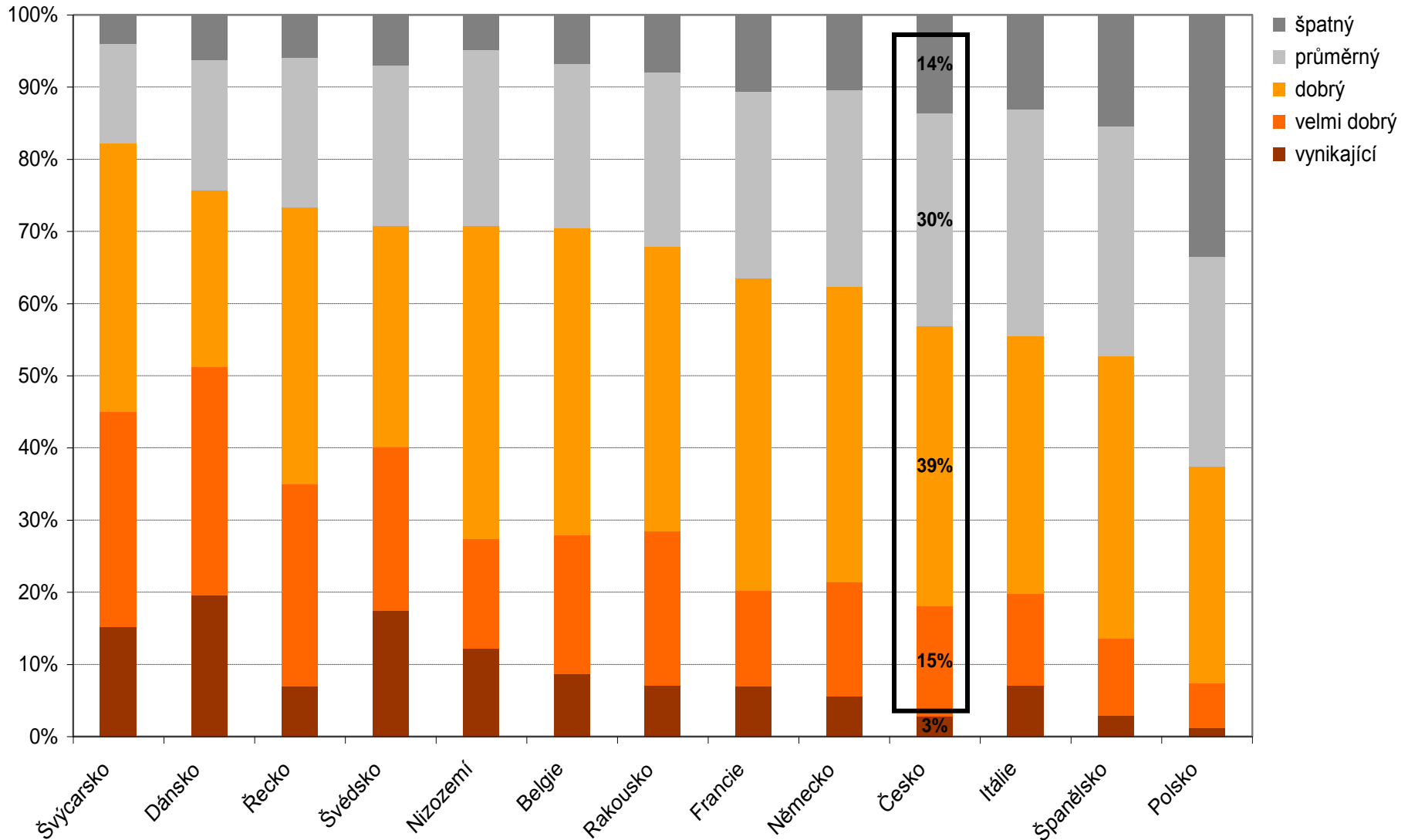
	Průměr	Medián
Česko	57	57
Itálie	57	58
Rakousko	57	58
Polsko	57	57
Řecko	59	60
Francie	60	60
Belgie	60	60
Německo	61	61
Španělsko	61	64
Nizozemí	62	63
Švédsko	62	64
Švýcarsko	63	63
Dánsko	63	65

Ekonomická aktivita „fungujících“ lidí

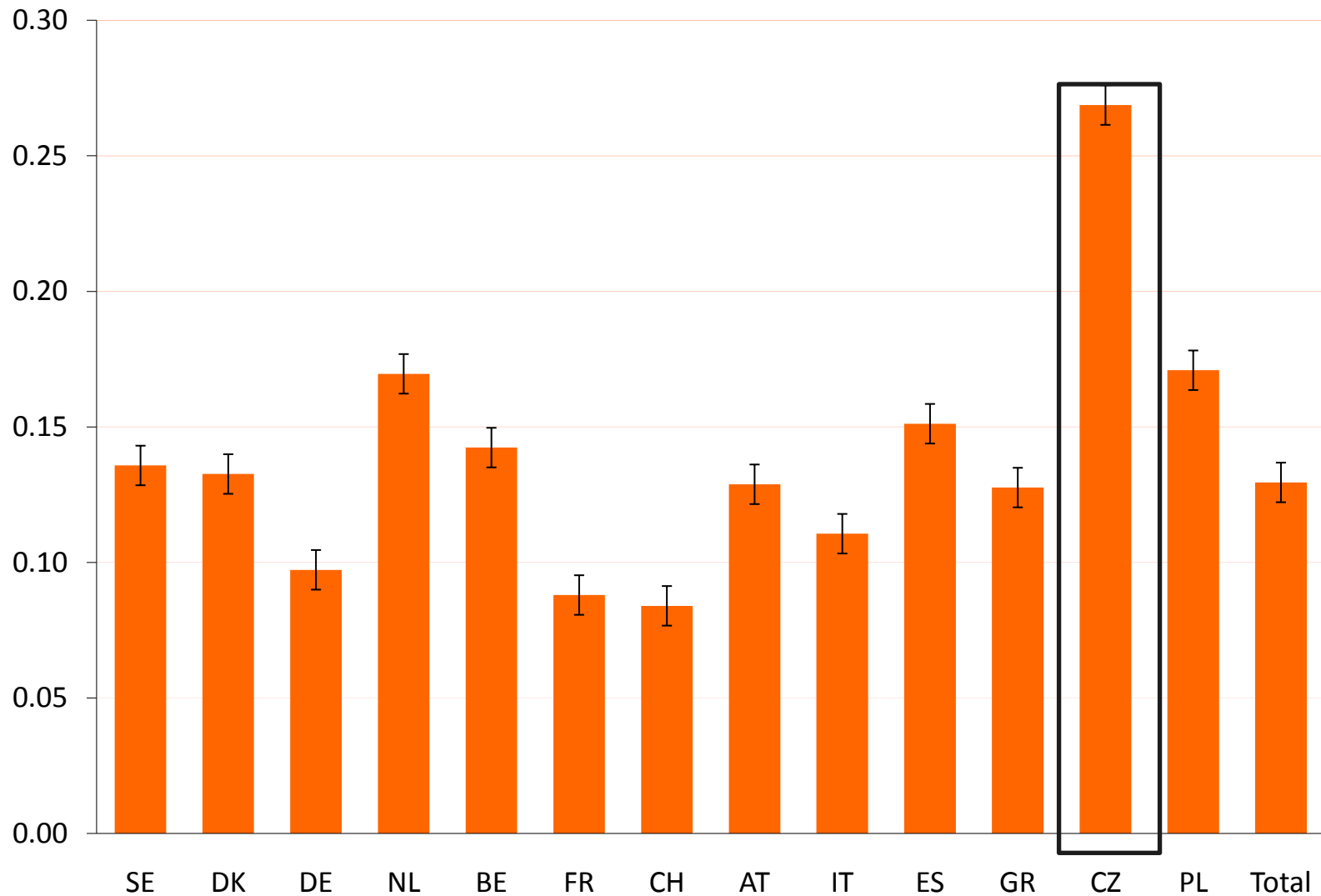

- Pobídky k předčasnému odchodu do důchodu zapříčiňují brzký odchod z pracovního trhu a nevyužitou kapacitu pracovní síly
  - ČR: 41% „fungujících“ osob ve věku 50-64 let nepracuje
  - Rakousko 55%, Itálie 48%, Belgie 45%
  - Švýcarsko 18%, Švédsko 21%

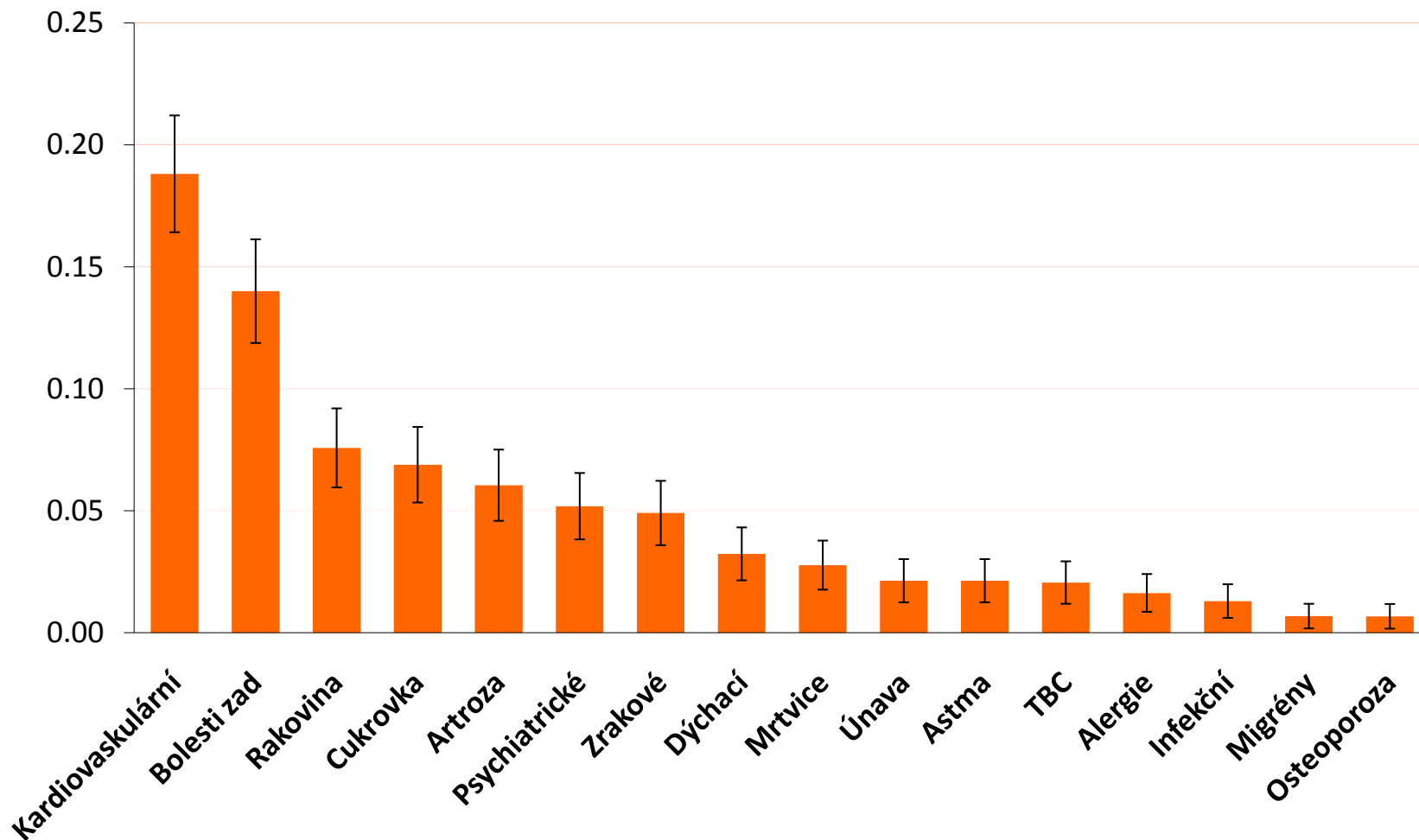
Celkový zdravotní stav

Dlouhodobá onemocnění (muži 50+)

Dlouhodobá onemocnění

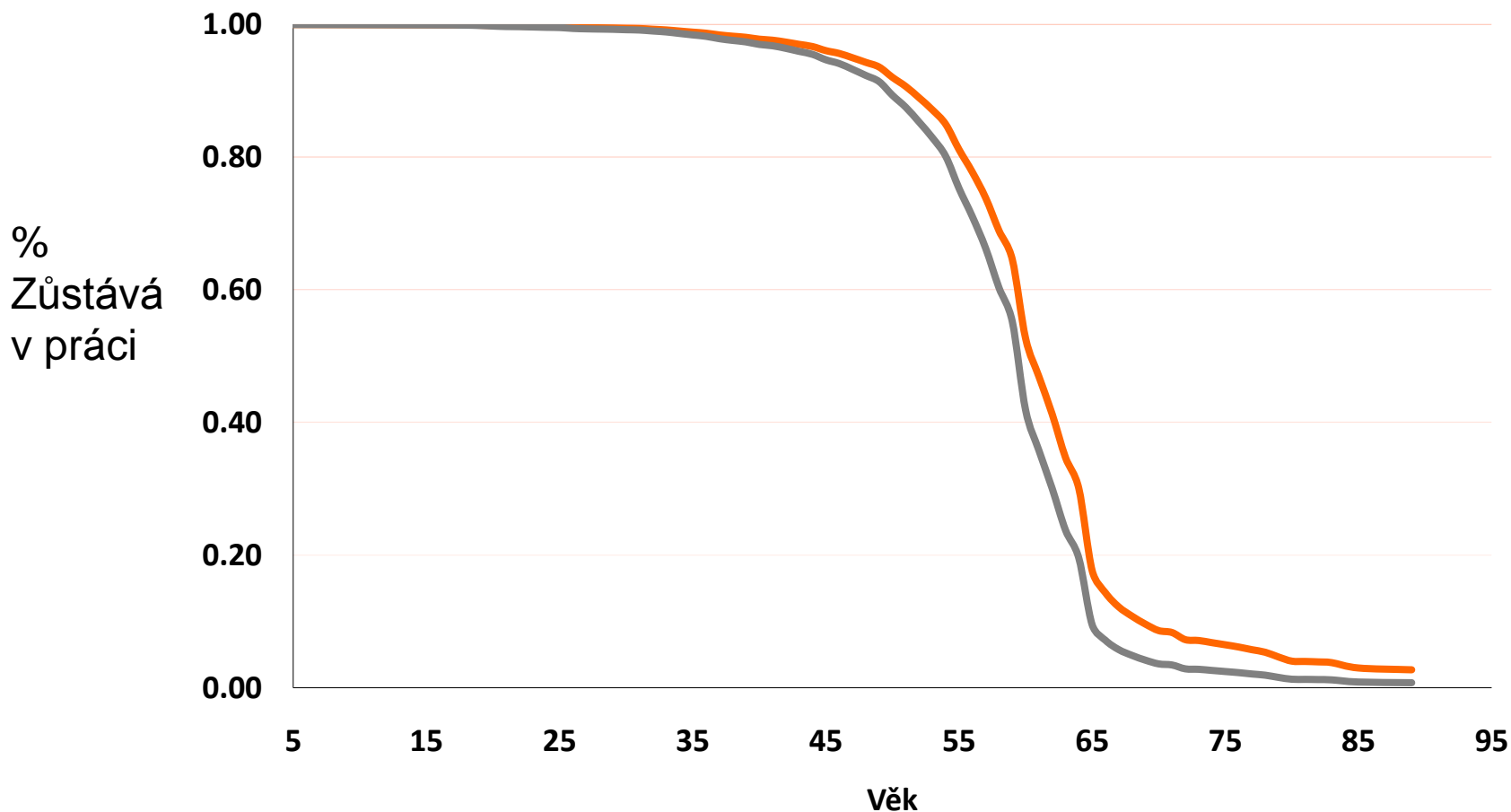

Východní Evropa: Kardiovaskulární (24%), bolesti zad (10%), jiné (30%)

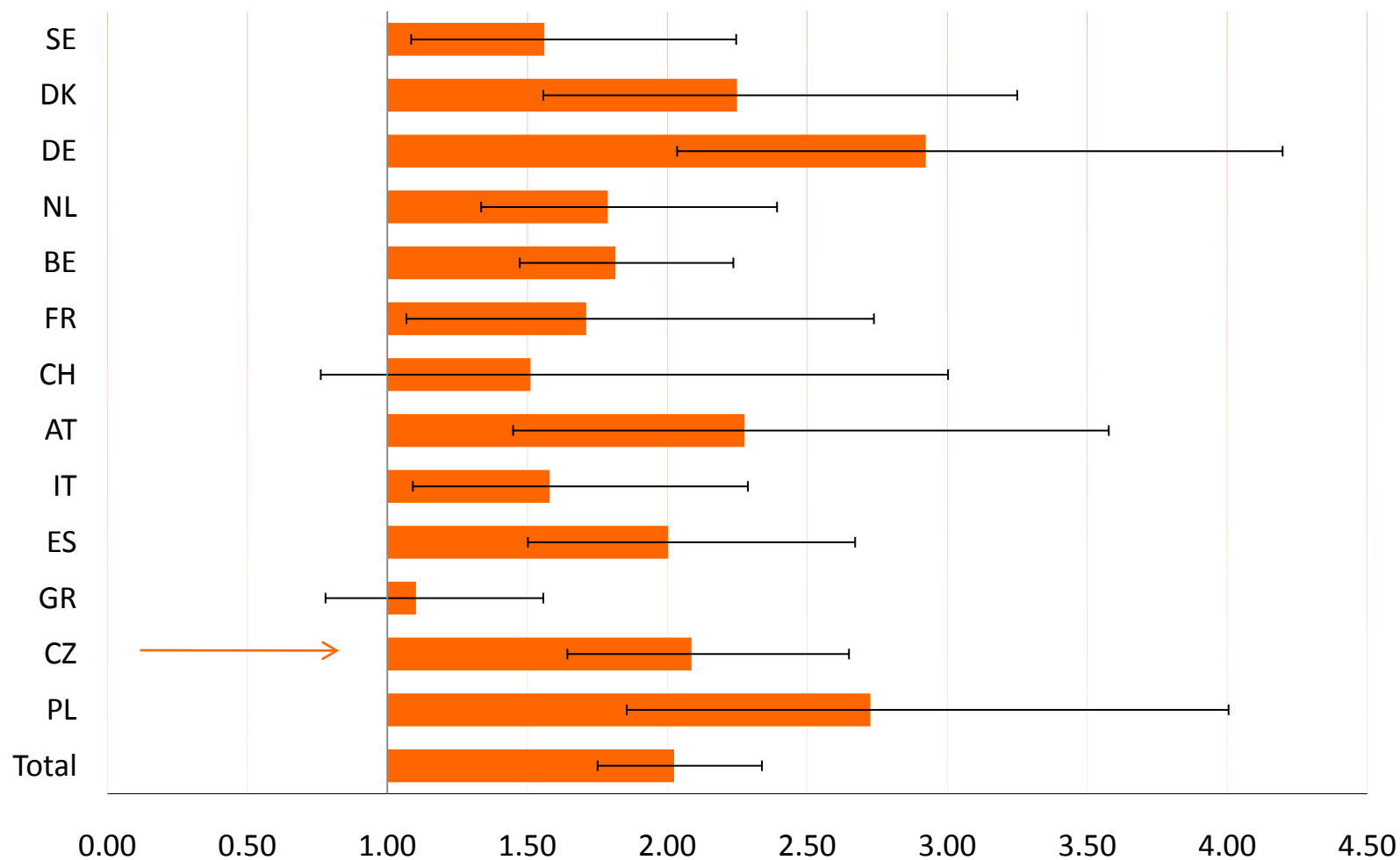
Dlouhodobá onemocnění a práce

CZ

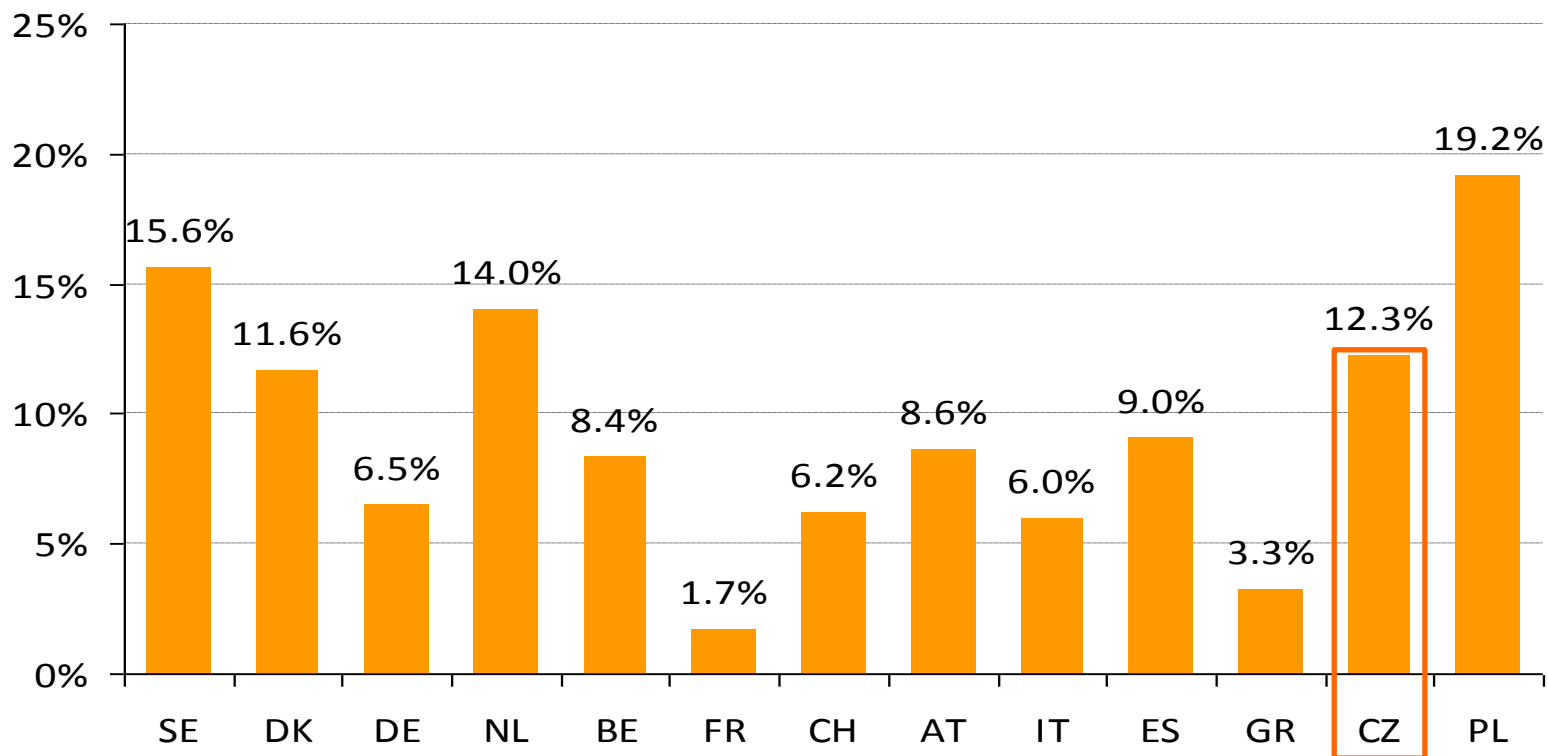
Rozdíl: v 50: 2,7%   v 55: 5,9%   v 60: 10,8%   v 65: 8,2%

Dlouhodobá onemocnění a odchod z práce

x-krát vyšší pravděpodobnost odchodu z pracovního trhu oproti zdravým mužům

Čerpání invalidních důchodů (věk 50-64)

Rozdíly: 1. Demografické

2. Současné zdravotní

3. Dlouhodobé zdravotní

3. Dlouhodobé životní

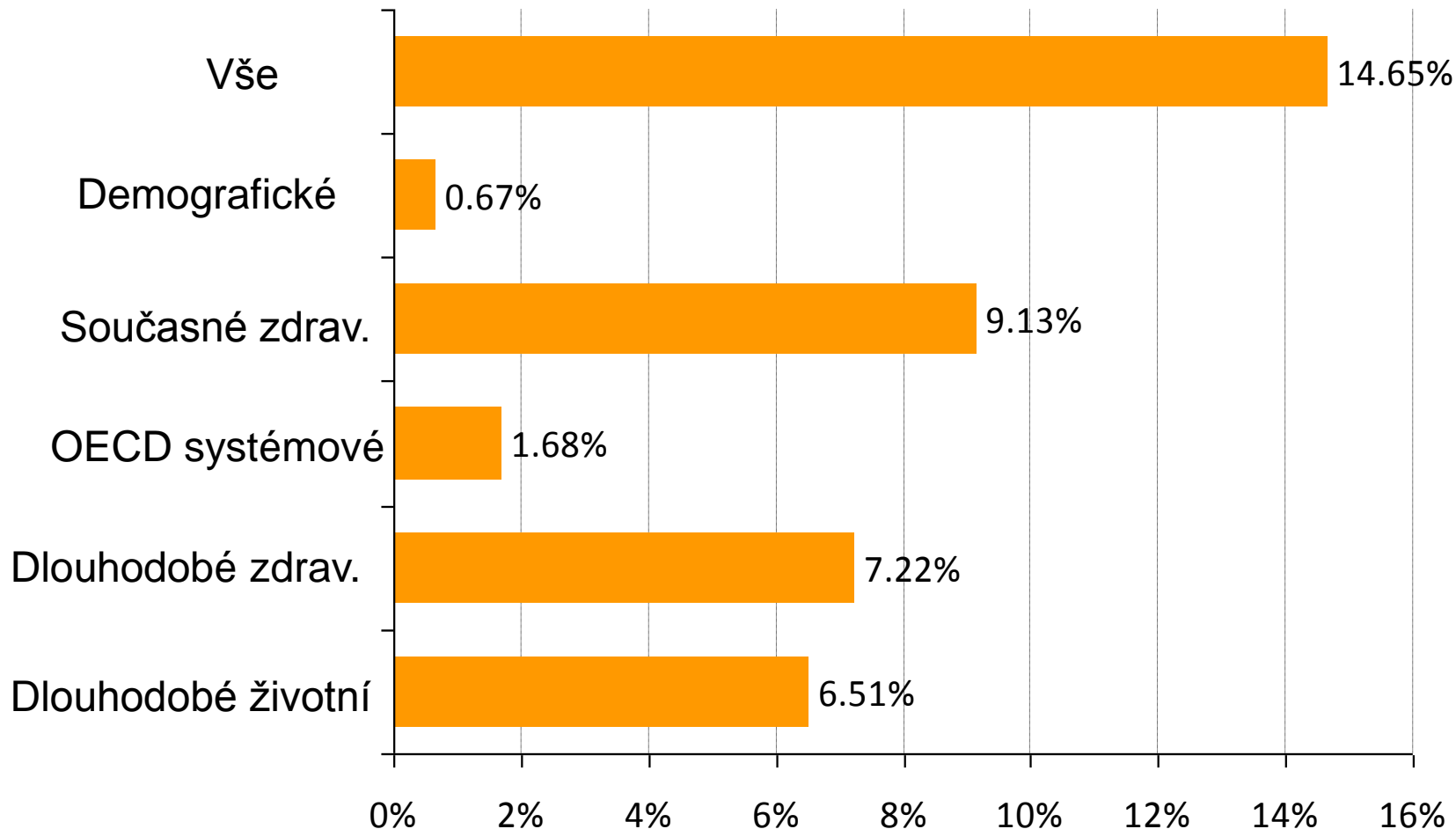
5. Systémové

Invalidní důchody

- Demografie
  - (věk, pohlaví, vzdělání)
- Současný zdravotní stav
  - Subjektivní, limitace, fyzické/psychické, měření
- Dlouhodobý zdravotní stav
  - Nemoci v dětství, nemoci v dospělosti, pracovní historie
- Dlouhodobé životní okolnosti
  - Socio-ekonomický status, rodina, kvalita pracovního prostředí
- Kritéria/Štedrost sociálního systému
  - OECD kritéria, kvalifikace pro ID, štědrost, posuzování

Čerpání invalidních důchodů (1/0 probit): v celé Evropě

■ Zdraví současné a dlouhodobé = 12.4% (tj. 85 %)

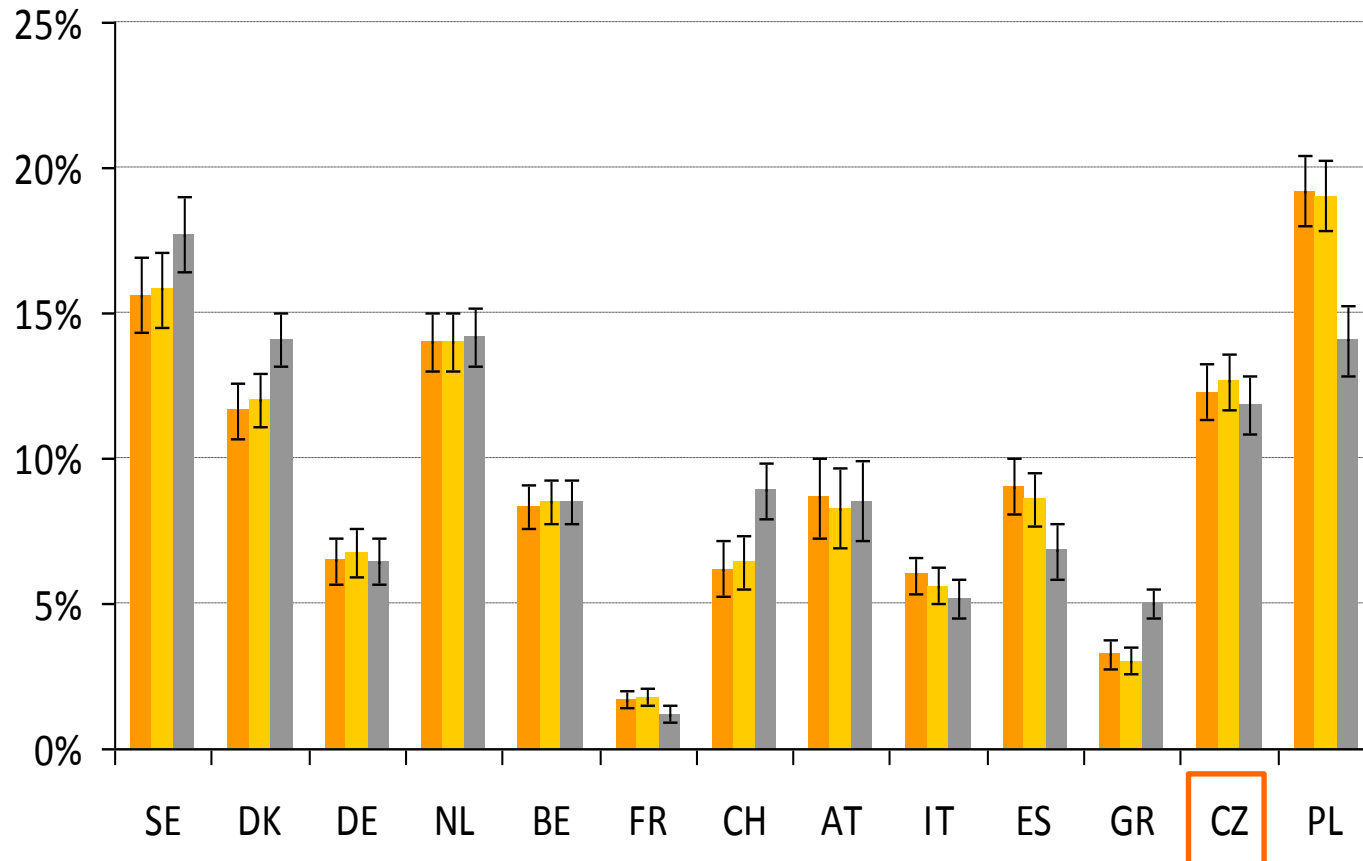

Simulace pomocí SHARELIFE dat

- Průměrná data z celé Evropy v každé kategorii
- Průměrná data vložena do modelu čerpání ID pro každou zemi...
  - ... odhad čerpání
- Pokud proměnné v kategorii jsou určující pro rozdíly mezi zeměmi...
  - ... čerpání se v každé zemi změní

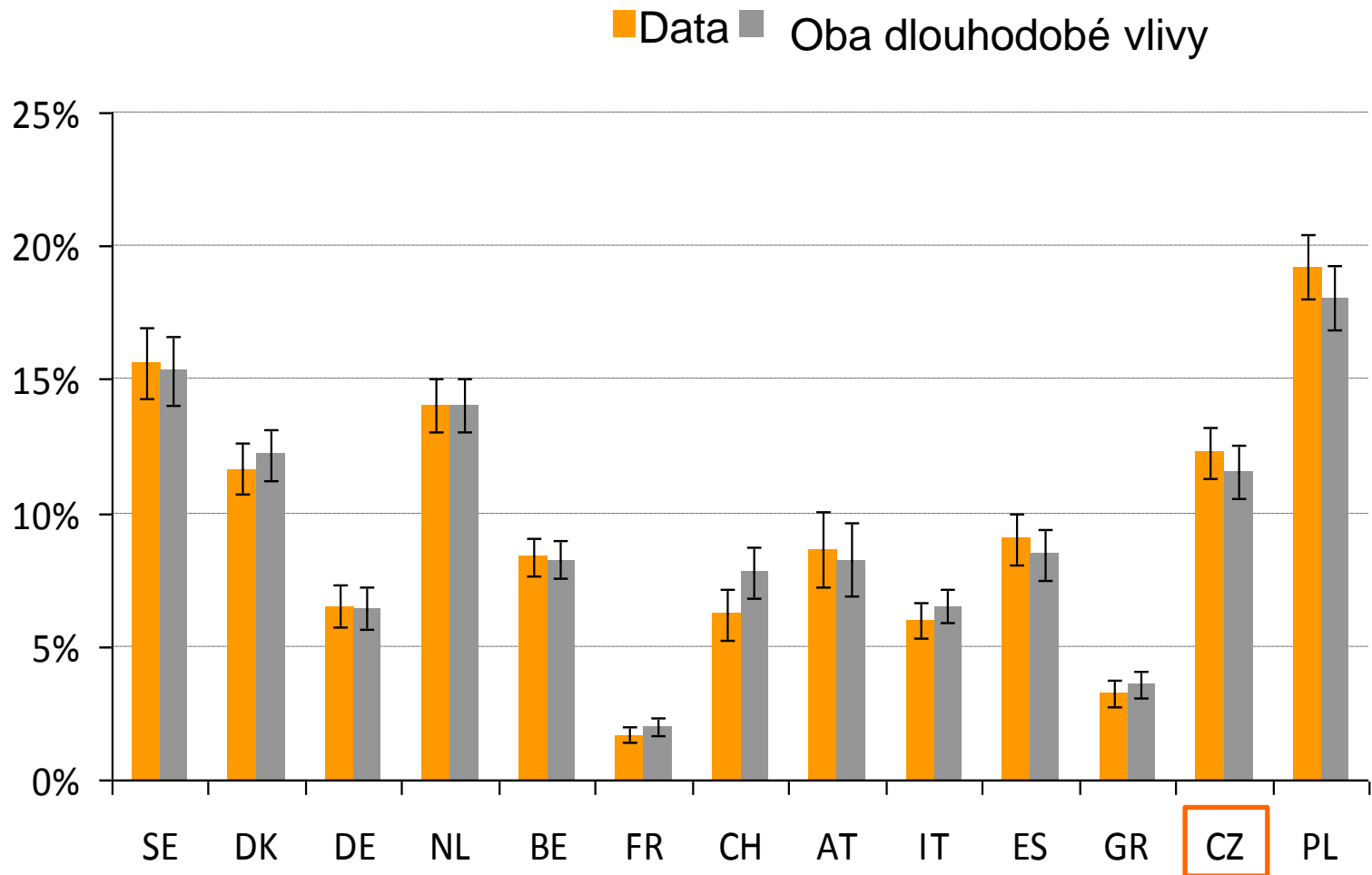
Převědono na jednotlivé země: Demo a zdraví

■ Data ■ Demo. ■ Zdraví

- Kromě PL, CH, a GR současné zdraví nevysvětluje rozdíly čerpání ID mezi zeměmi!

Převědono na jednotlivé země: dlouhodobé vlivy

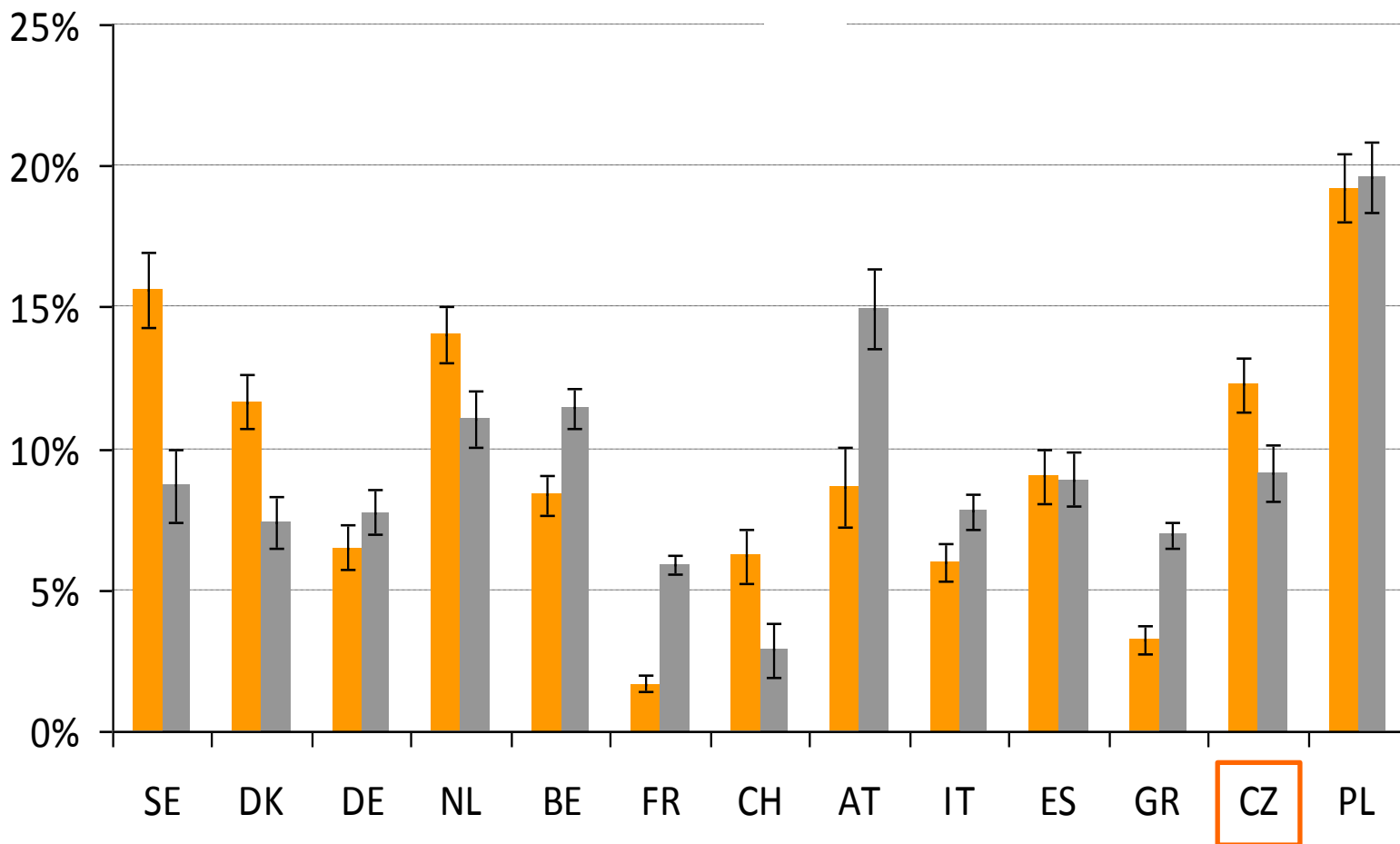

Dlouhodobé vlivy (zdravotní a životní historie) rozdíly nevysvětluje

Převědono na jednotlivé země: průměrně štědrý systém

■ Data   ■ Simulace

Rozdíly: Štědrost systému a posuzovací proces (nikoli zdravotní kritéria)

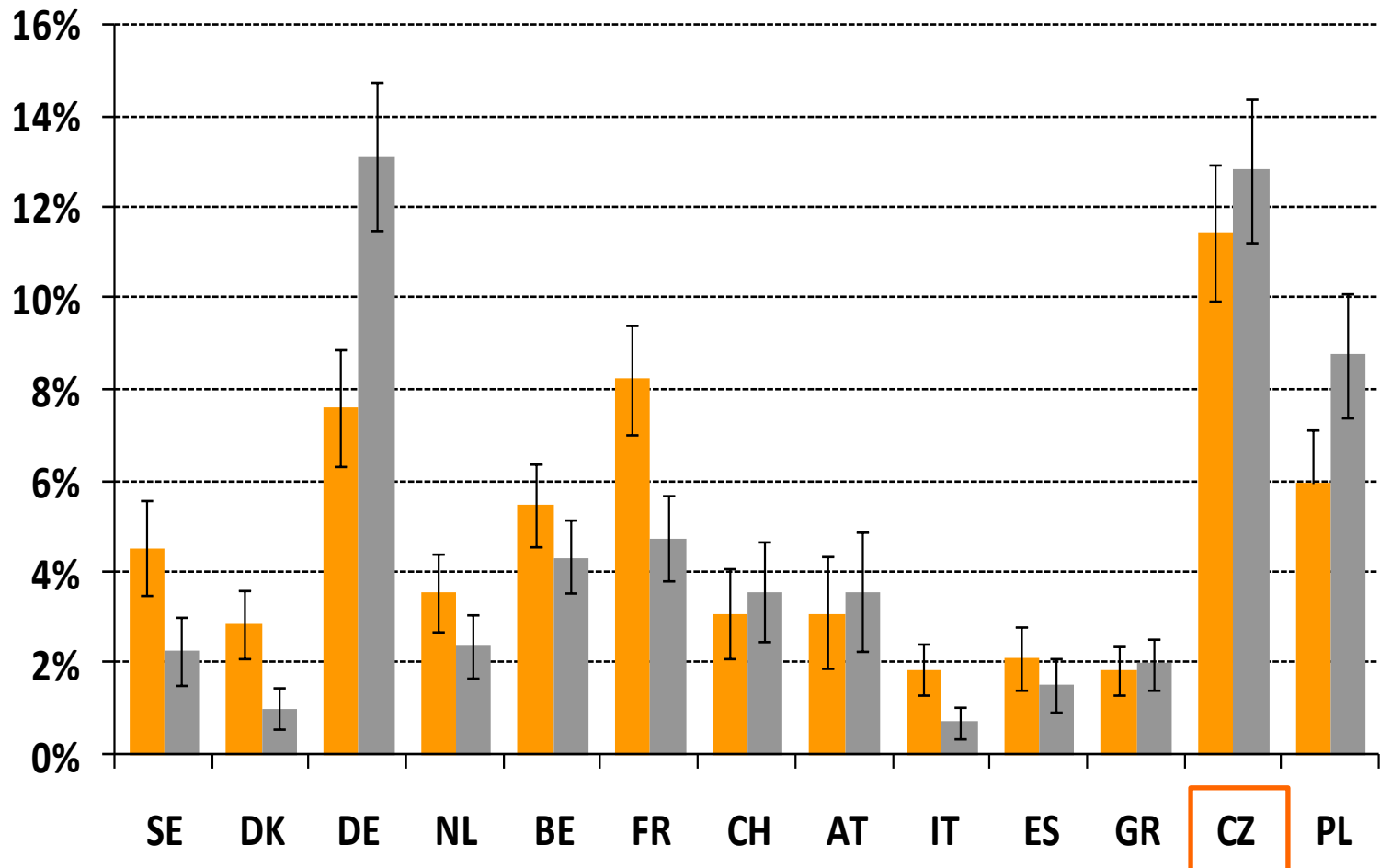

SHARELIFE: Perzekuce

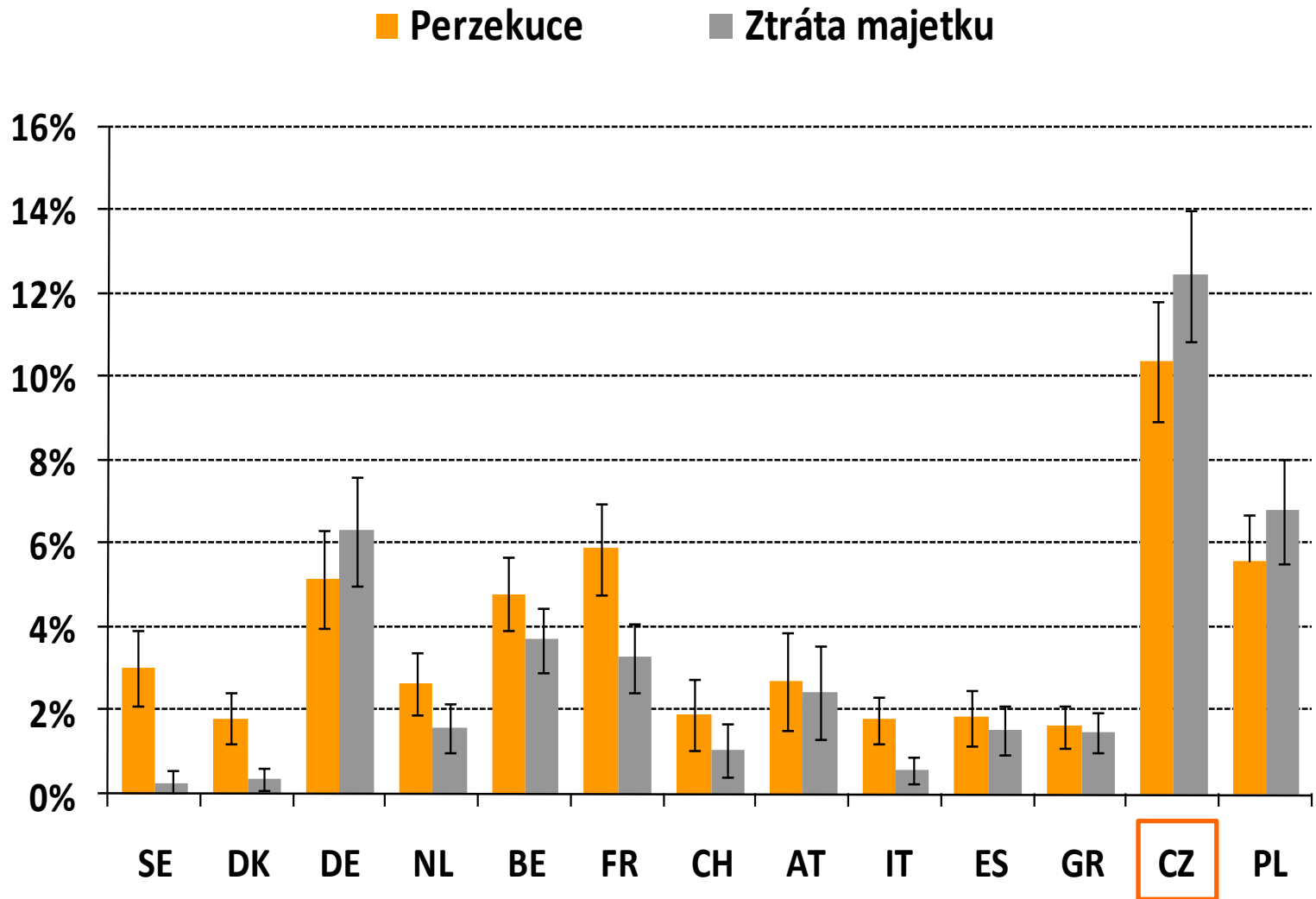
- Jsou historická období, během kterých jsou lidé diskriminováni nebo pronásledováni z politických, náboženských, třídních, národnostních, rasových důvodů nebo kvůli jejich sexuální orientaci. Lidé také mohou být diskriminováni nebo pronásledováni kvůli původu nebo politickému přesvědčení či náboženství svých blízkých příbuzných.
- Důvody
- Důsledky (osobní, majetkové, pracovní)
- Vztah k ostatním datům v SHARE

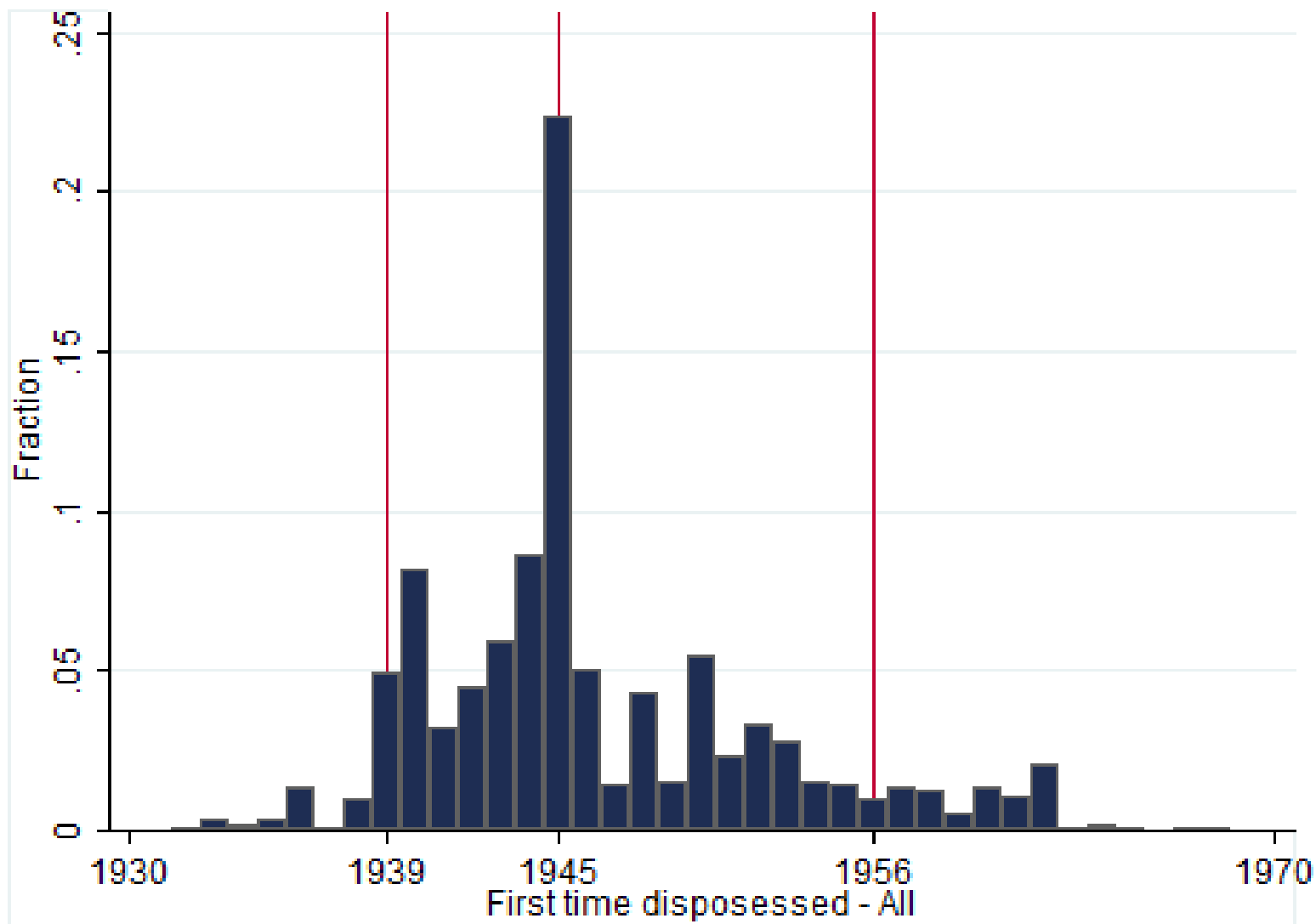
Perzekuce a ztráta majetku

■ Perzekuce   ■ Ztráta majetku

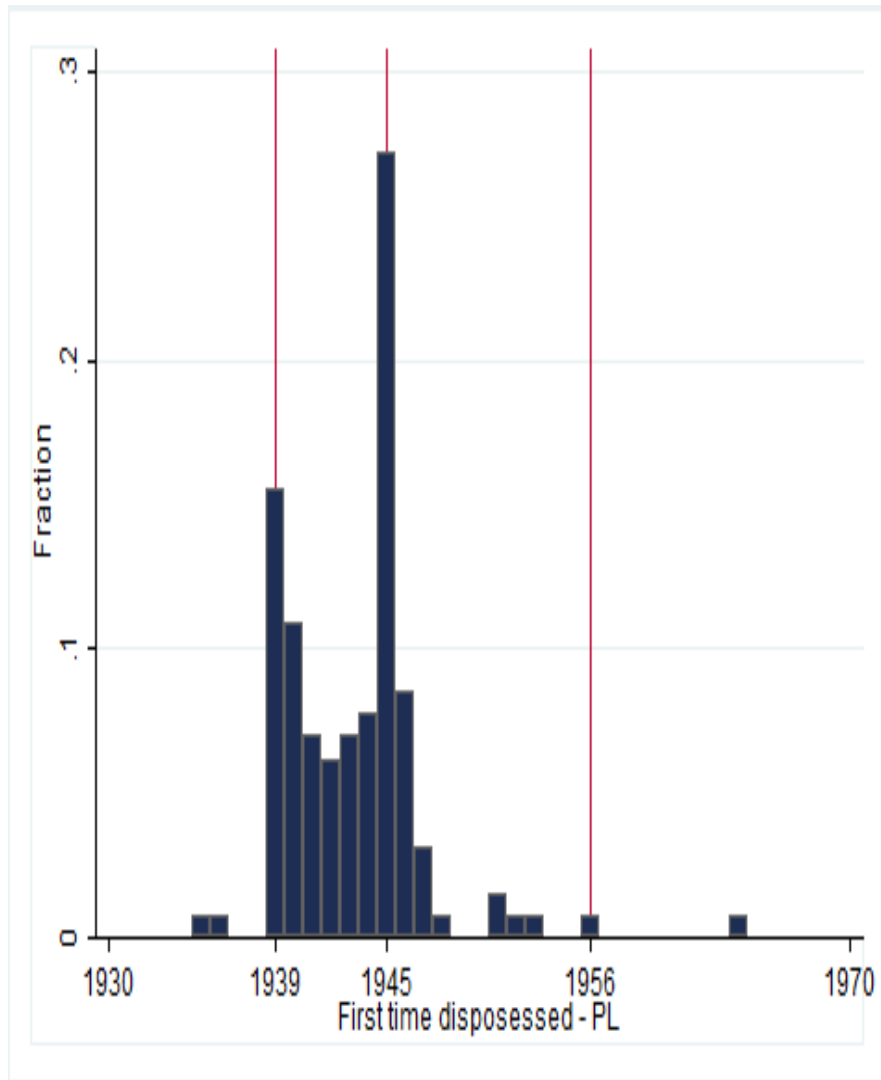

Perzekuce a ztráta majetku: rodáci

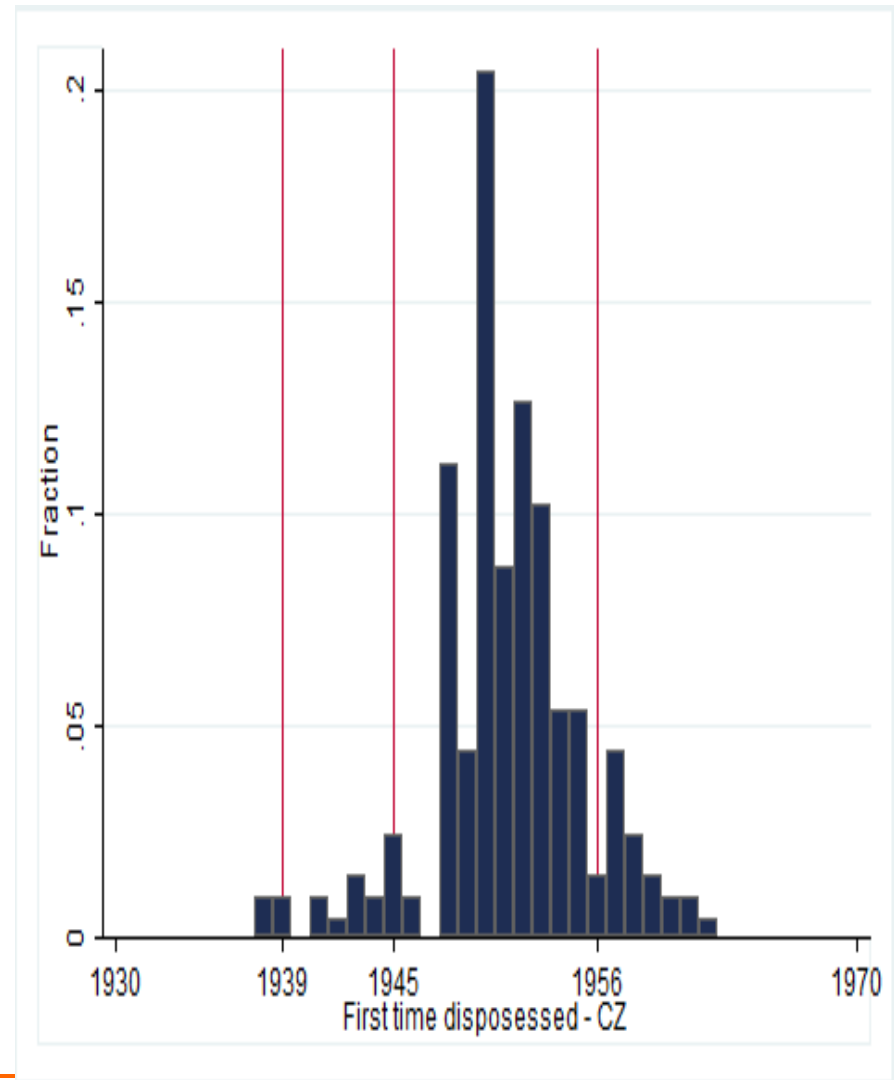

Perzekuce: majetek v PL, CZ

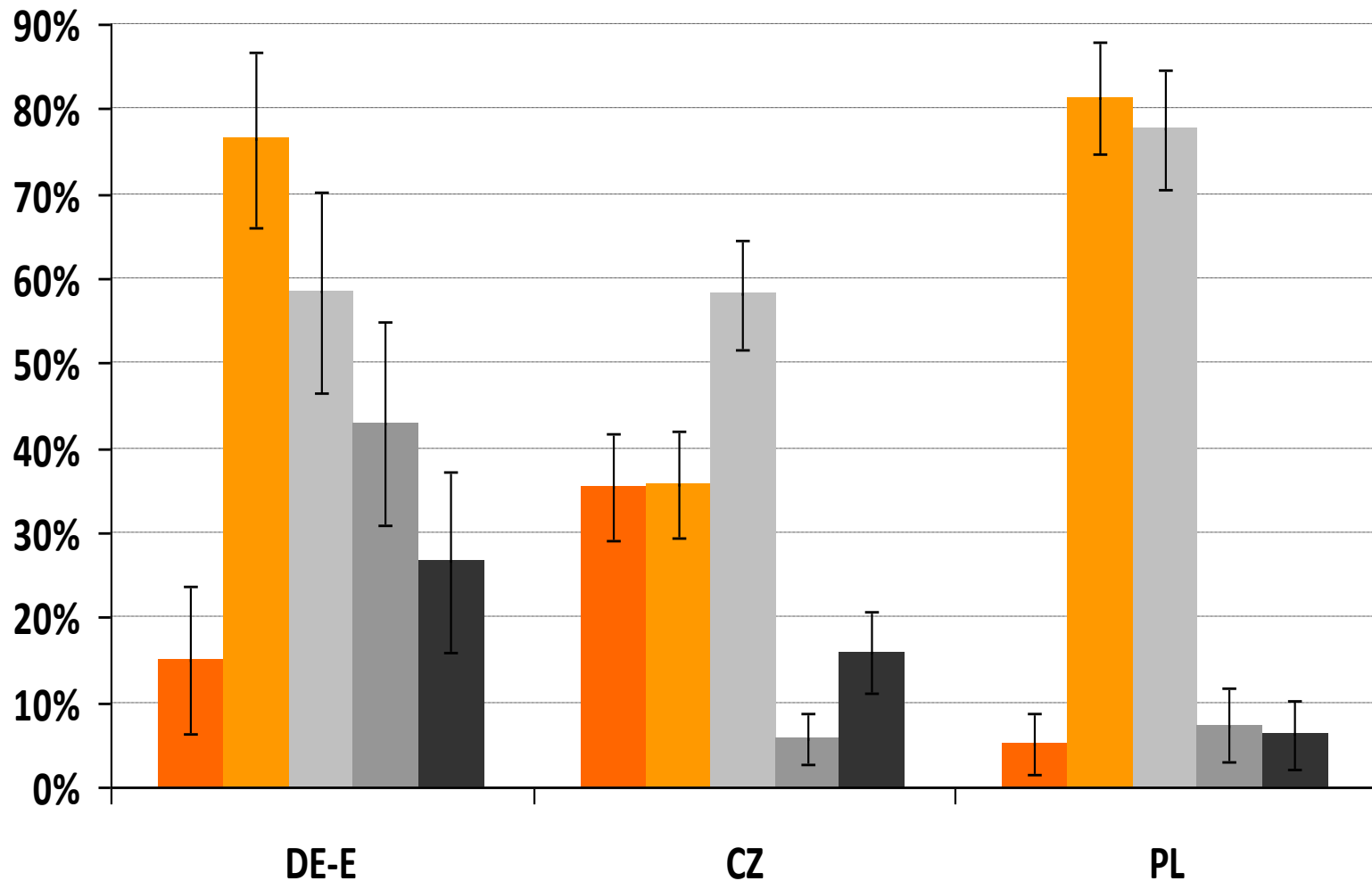
Polsko

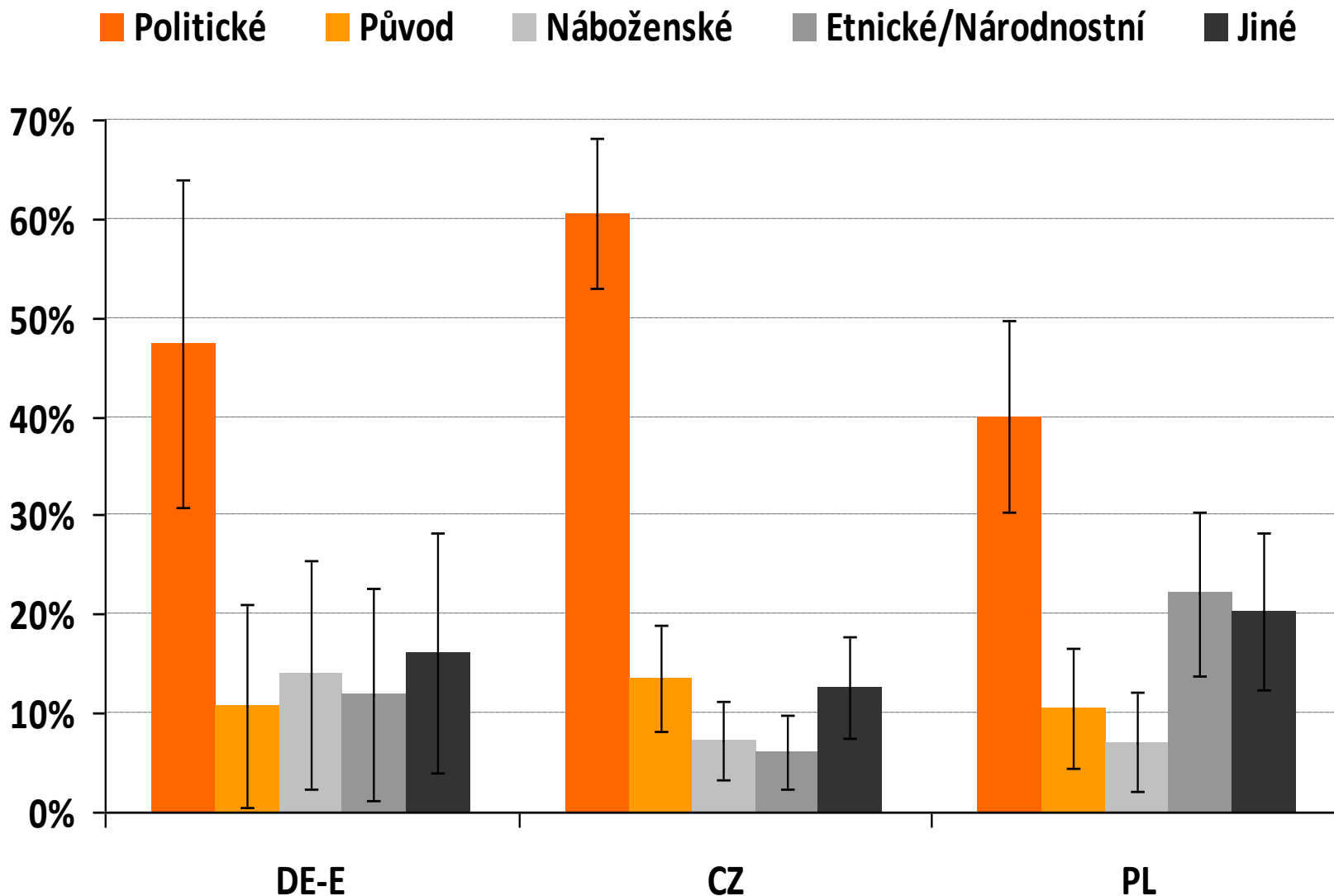
Československo

Perzekuce: druh majetku

Podnik Dům Půda/Statek Byt Jmění

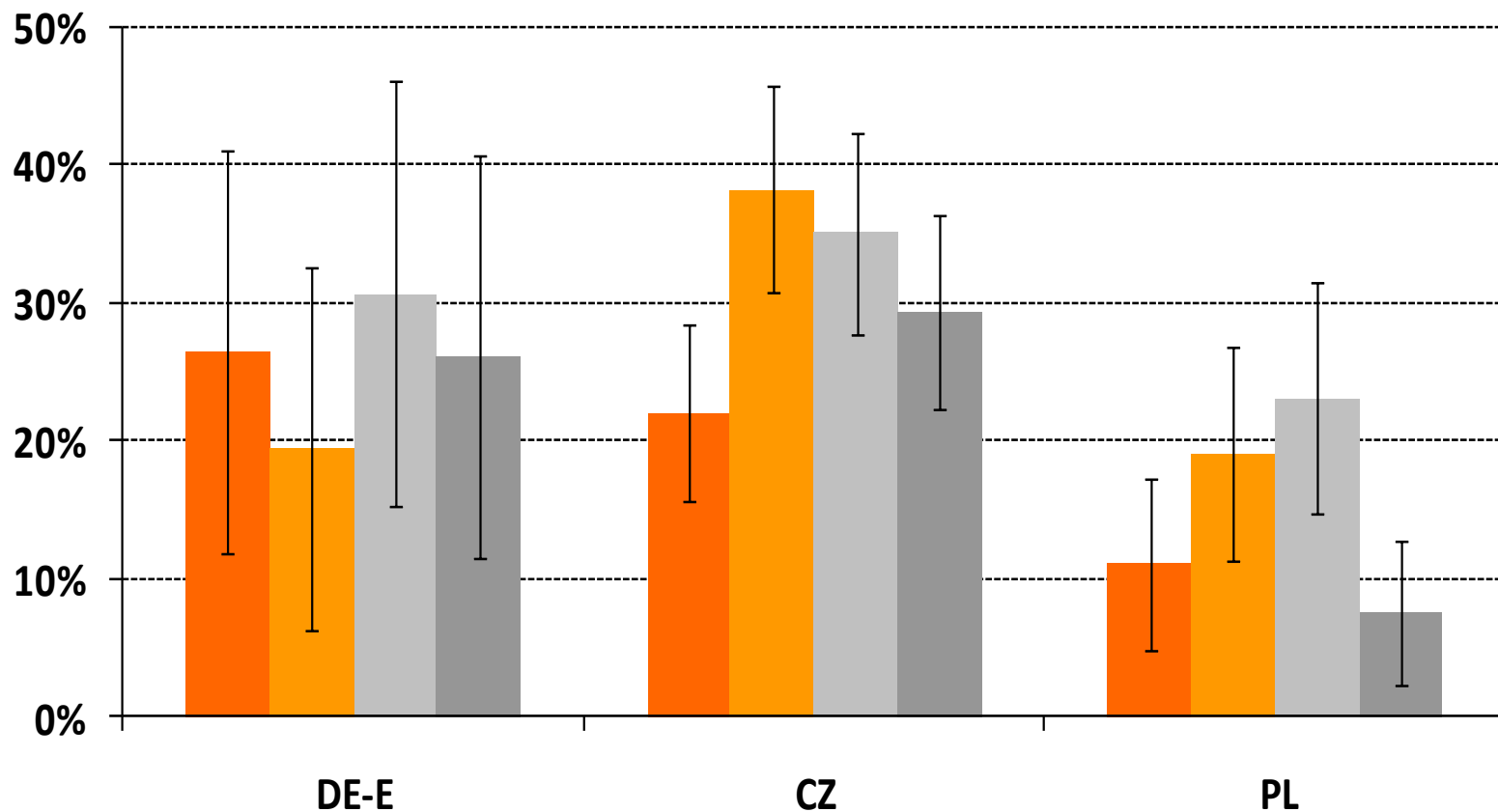
Perzekuce: důvody

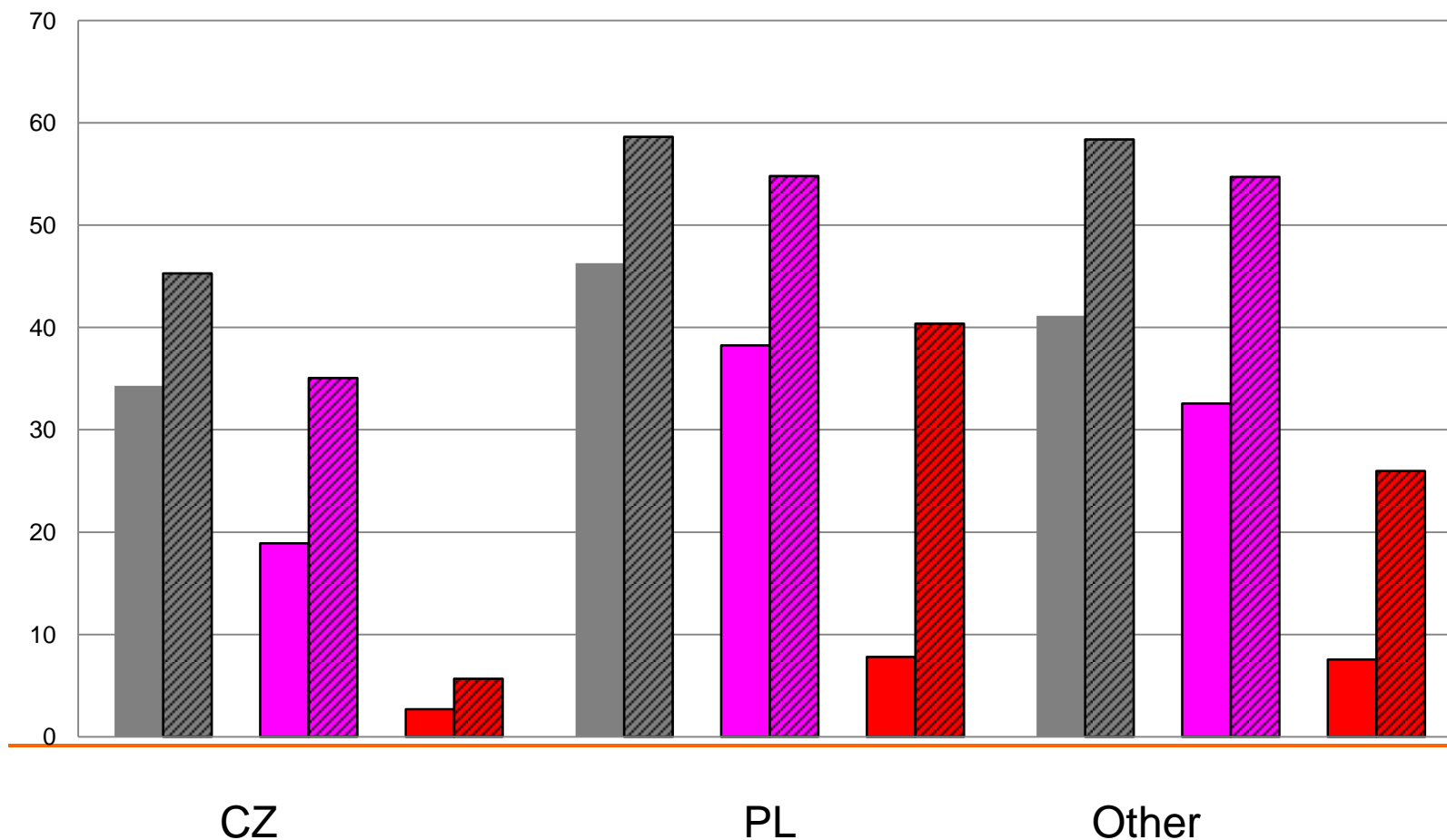
Perzekuce a pracovní kariéra

- Ztráta zaměstnání
- Pracovní postup/Odměny
- Šikana/Kvalita práce
- Nové místo

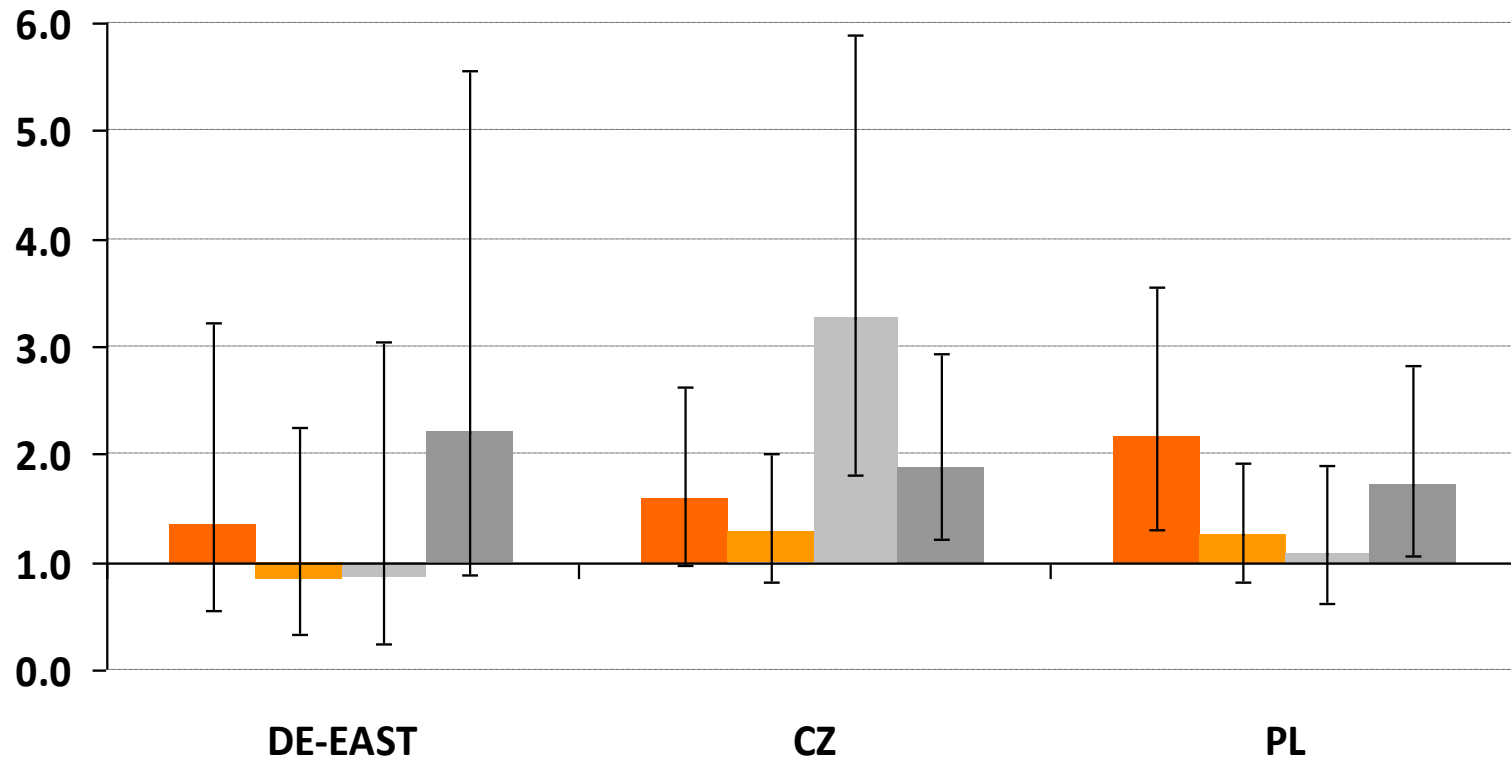
Perzekuce a období těžkostí

- Období špatného zdraví
- Období finančních potíží
- Období hladu

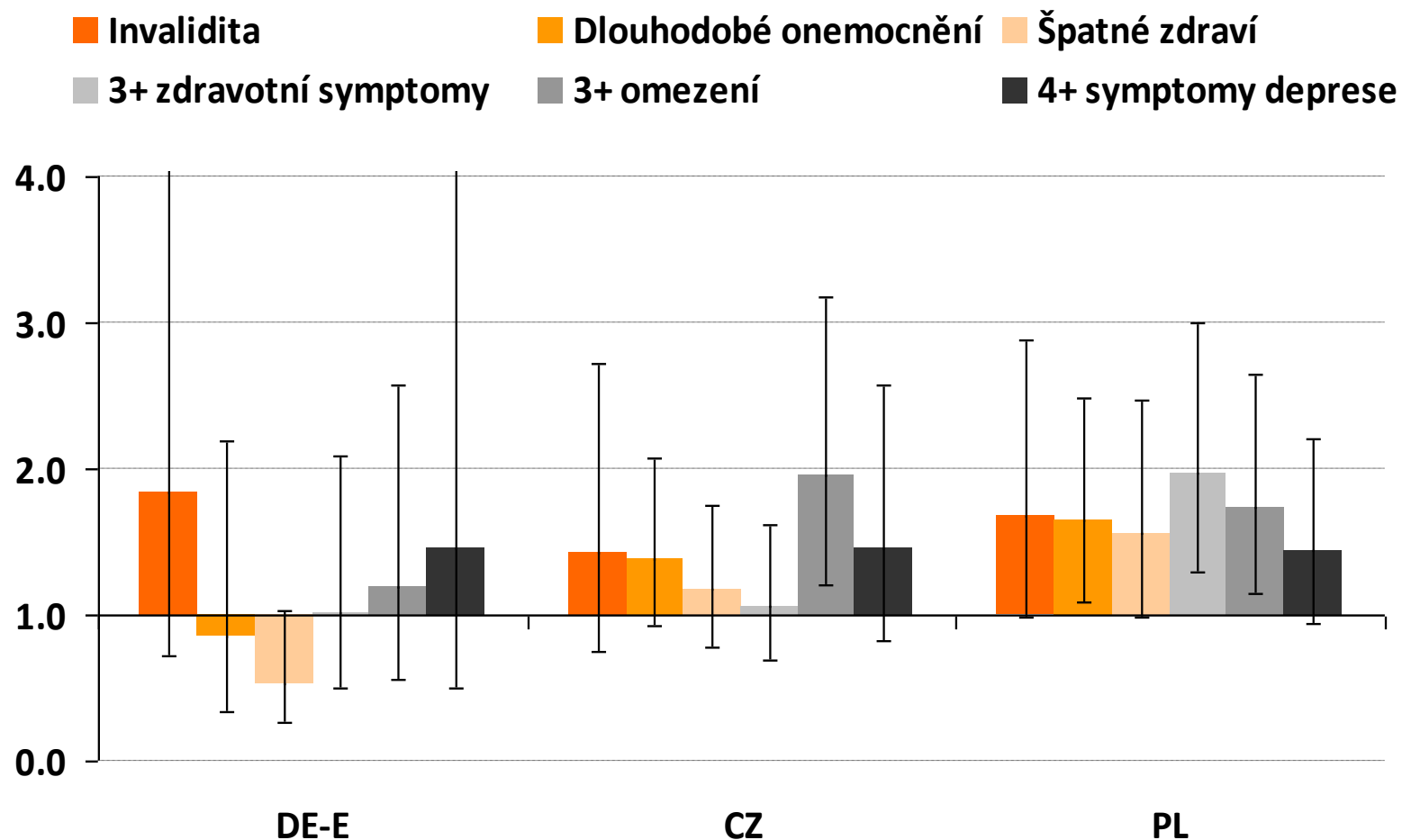
Perzekuce

- Život nebyl šťastný
- Nespokojenost se životem
- Nespokojenost s prac. úspěchy
- Zklamání prac. kariérou

x-krát více pravděpodobné než u neperzekvovaných

Perzekuce: zdravotní následky

x-krát více pravděpodobné než u neperzekvovaných

Perzekuce: analýza

- Vliv 2. světové války a komunismu na životy lidí
- Kvantifikace
- Zdraví, délka života, rodina, vzdělání, práce, socio-ekonomické postavení, postoje

---

SHARE

- Vlna 2010/2011
- ... a každé další dva roky
- Zpravodaj SHARE (každý měsíc)
- Prezentace

Analýza dat SHARE

- Registrace a data zdarma ke stažení

www.share-project.org

- Více informací a výsledků + presentace

<http://iweb.cerge-ei.cz/share/>

- Kontakt

radim.bohacek@cerge-ei.cz